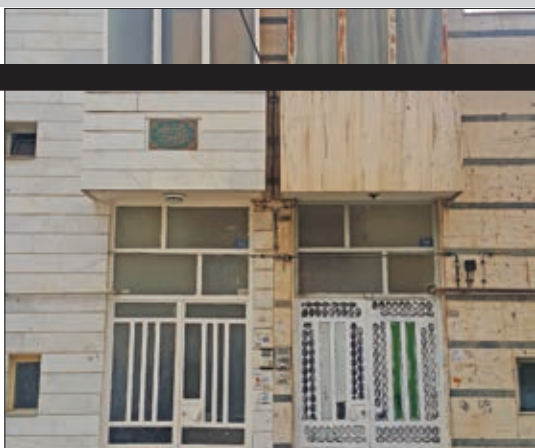

دوقلوهای ابوذر

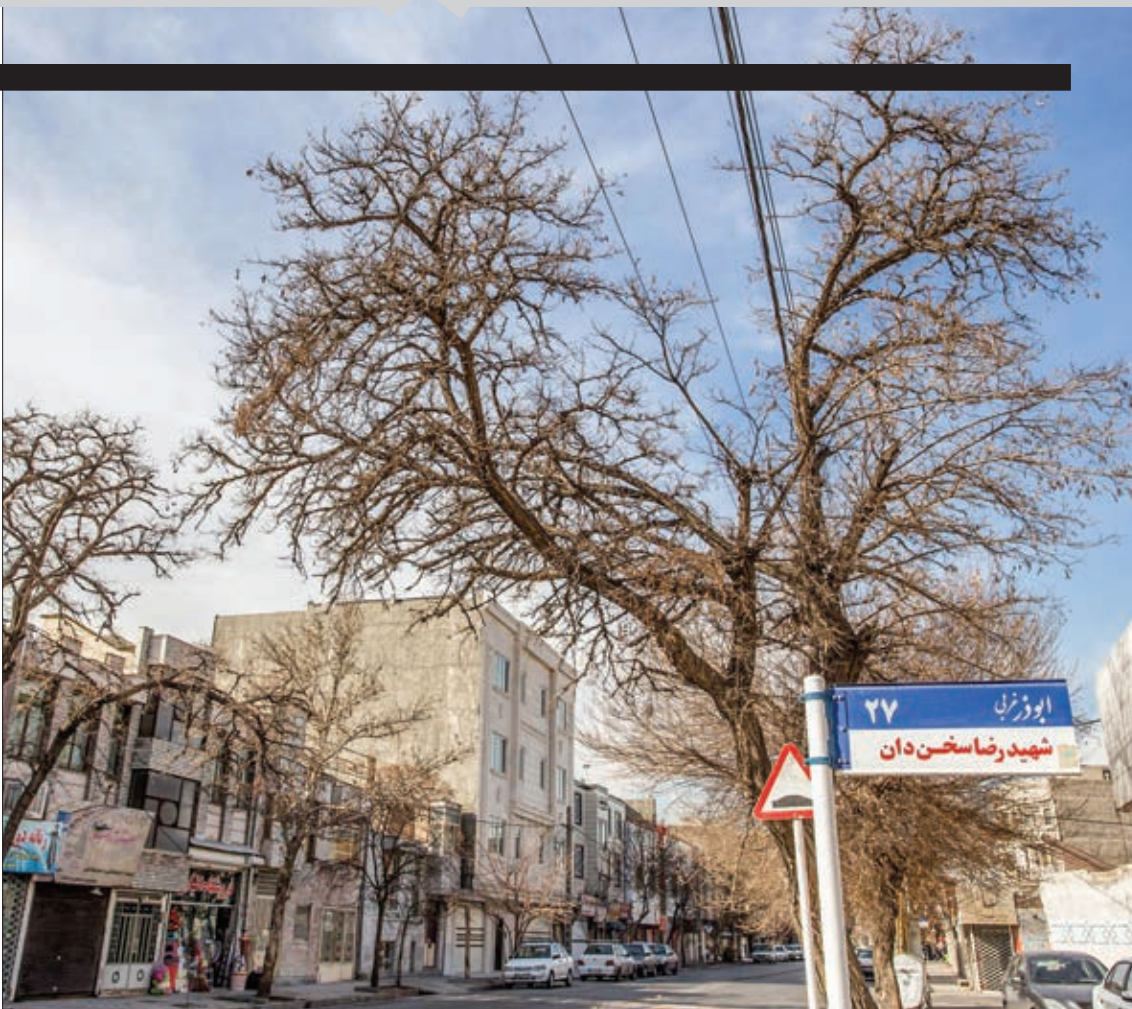
حاشیه خیابان اصلی خیلی تغییر کرده است. دیگر آن حال و هوای سابق را ندارد. اغلب مغازه ها کرکره برقی دارند و بیشتر خانه ها هم بالای سه چهار طبقه هستند. برای همین در ابتدا به ابوذر ۱۴ می رویم؛ جایی که ۳۰-۴۰ سال پیش اولین ساکنان خیابان، در آن خانه ساختند. اصلاً طالقانی قدیم از همین جاشکل گرفته است. هنوز خانه های دوقلوی این کوچه سرپا هستند و تبلیغات شابلونی که عمری دست کم بیست و چند ساله دارد، از روی دیوارهایش پاک نشده.

نوانیان می گوید: این راسته قدیمی ترین کوچه محله است و خیلی زودتر از جاهای دیگر، زمین هایش خرید و فروش شد و مردم شروع کردند به ساخت خانه به سبک روز مشهد.

اودر ادامه از ویژگی جالب معماری خانه های ابوذر حرف می زند و بیان می کند: اگر توجه کنید، بسیاری از خانه هایی که در دهه ۶۰ در این محله ساخته شده اند، از همه نظر به هم شبیه هستند. حتی درشان، یک شکل و یک رنگ است. این هادر ابوذر به خانه های دوقلو معروف بودند. یک نفر می آمد و زمین بزرگی می خرید، سندش را تفکیک می کرد و دو خانه درست شبیه به هم و در کنار همدیگر می ساخت. معمولاً یکی خودش ساکن می شد و دیگری را می فروخت. از این جنس منازل هنوز در کوچه پس کوچه های ابوذر زیاد است؛ فقط بعضی ها زورشان رسیده و نمای آن را عوض کرده اند.

استاد یوم محله

همان طور که مشغول رصد کردن و شمردن خانه های دوقلو هستیم، به دبستان شهید مسعود اختری می رسیم؛ قدیمی ترین مدرسه خیابان طالقانی که حالا ۴۰ ساله است. گویا وجودش برای آموزش و پرورش ناحیه نعمتی بوده است؛ چرا که نه تنها جواد نوانیان بلکه همه بچه های این محله روزگاری پشت نیمکت های آن نشسته اند. اودر باره این مدرسه می گوید: دبستان فعلی شهید اختری را سال ۱۳۶۱ - اگر اشتباه نکنم - ساختند. مسعود اختری که این دبستان به نامش مزین است، از دانش آموزان هنرستان شهید کاشانی در بلوار نبوت بود. این راهم بگویم که دبستان پیش تر در سال ۱۳۵۷ تأسیس شده بود؛ ساختمانش درست در حاشیه خیابان ابوذر بود اما چند سال بعد جابجا شد و گسترش یافت. فراوانی زمین سبب شد که دبستان جدید شهید اختری یک حیاط بسیار بزرگ داشته باشد. این حیاط بزرگ در بخشی از سال تبدیل می شد به محل برگزاری مسابقات فوتبال مدارس ابتدایی ناحیه ۱ مشهد. چون آموزش و پرورش هیچ جای دیگری برای برگزاری این مسابقات نداشت. هنوز نه سالی ساخته بودند و نه مدرسه دیگری چنین ظرفیتی داشت. مدیر اینجا هم انسان شریفی بود به نام آقای مشیریان که هنوز هم در قید حیات است. چند کوچه بالاتر از مدرسه اما هنوز می شود آثار شعارهای شیطنت آمیز دانش آموزان ۴۰ سال پیش دبستان شهید اختری را علیه مدیر و ناظمشان بر روی دیوار دید.

روایت هایی از یکی از ناشناخته ترین خیابان های منطقه سه

ابوذر گردی

ابوذر چطور شکل گرفت؟

خیابان ابوذر، یعنی از ابتدای سیلو تا مسلم شمالی که به نام ابوذر غربی شناخته می شود، قدمتی در حدود ۴۰ سال دارد. از سال ۱۳۵۸ مردم به مرور در این خیابان که پیش از این جزو اراضی بقرآباد یا همان باقرآباد بود، شروع کردند به خانه سازی. با این حساب، ابوذر درست میان دوروستای معروف آن زمان قرار گرفته است. یکی شغا که در دهه ۶۰ به خیابان و محله فاطمیه تبدیل شد و دیگری اراضی امین آباد که بخشی از باغ و خانه های سازمانی راه آهن در آن ساخته شد و در سال های بعد بلوار مجلسی از وسطش کشیده شد تا اکنون چیزی جز اسم از آن روستا باقی نماند. اما اینکه چرا مردم مشهد با وجود فضاهای زیادی که آن موقع برای خرید و اجاره خانه وجود داشته، به این منطقه تقریباً حاشیه ای رو آورده اند، به سیاست های دولت برمی گردد. در سال ۵۸ دولت وقت با دادن زمین و وام به متقاضیان از آن ها برای خانه دار شدن حمایت کرد. خیابان ابوذر که آن زمان هنوز بقرآباد بود، یکی از مکان هایی شد که مردم برای ساخت خانه و خرید زمین به آنجا آمدند. ابوذر با همه کمبودهایی که داشت، پس از یکی دو سال، سرو شکل منظمی به خود گرفت و به یک منطقه مسکونی جدید در دل شهر مشهد تبدیل شد؛ محله ای که خود مردم اسمش را طالقانی گذاشتند. بعدها البته بنا به دلایلی مثل هم نامی با خیابانی دیگر و کمی هم مسائل سیاسی، نام خیابان به ابوذر تغییر کرد. البته باید توجه داشت که ابوذر، با وجود اینکه از محله های دور و اطرافش قدیمی تر بود اما ابتدا جزئی از محله شیخ صدوق شد و چندی بعد با حذف شدن شیخ صدوق از نقشه محلات منطقه سه، در محدوده محله فاطمیه قرار گرفت.

بسیاری از خانه هایی که در دهه ۶۰ در این محله ساخته شده اند، از همه نظر به هم شبیه هستند. حتی درشان، یک شکل و یک رنگ است. این هادر ابوذر به خانه های دوقلو معروف بودند

محمد کاملان - اگر قرار باشد فهرستی از معابر و محلات به اصطلاح کمتر دست خورده منطقه سه تهیه کنیم، خیابان ابوذر بدون شک یکی از آن ها خواهد بود؛ اگر چه این روزها ابوذر یا همان خیابان طالقانی دهه ۶۰، مثل همه محله های قدیمی دیگر شهر دچار تغییر و تحول شده است. چهار پنج طبقه های عجیب و غریب جای خانه های دوقلوی نماسنگ را گرفته اند و خانه حاج کر بلانی علی را خراب کرده اند و به جایش هتل ساخته اند. دیگر حتی خبری از زمین خاکی پاتوق معتادان نیست و آقای ابن الرضا هم، شیشه ببری اش را جمع کرده است؛ اما سیلوی قدیمی و بزرگ شهر هنوز در ابتدای آن خودنمایی می کند و خیلی چیزها، همان رنگ و بوی قدیمی خود را دارد. مطب دکتر فیض... هنوز باز است و بچه های حالا زن و بچه دار طالقانی، باز هم پیش او می آیند. زمانی ها، با کمی جابجایی هنوز میوه و سبزی فروشی شان با بر جاست و گرمابه آر یانو هم با همان سر و شکل قدیمی اش، در وسط محله خودنمایی می کند، هر چند که عمو صفر - صاحب گرمابه - چند ماه پیش فوت کرده است. رفته ها و نرفته های خیابان ابوذر را با جواد نوانیان رودسری، پژو هشرک تاریخ که خود بزرگ شده اینجا است، مرور کردیم؛ شما هم اگر دلتان برای دیر روز این محله تنگ شده است، همراه شوید.

